

10.2.11 Dorpsperspectief

Roelofarendsveen

10.2.11.1 Gestage gemeenschapsverstrengeling

Eeuwenlang is er in Roelofarendsveen geveend, geteeld, gebukt, gebaggerd en verbouwd. Vroeger voornamelijk op kleine kwekerijen, die - naast bedrijf - ook dienst deden als "rommelplekjes." Daar gebeurde van alles: van innovatieve tuinbouw tot de ontwikkeling van nieuwe gereedschappen en de opbouw van wagens voor het jaarlijkse bloemencorso.

Naast het kweken van bloemen en groenten werd ook hier cultuur gevormd. Want deze "creatieve broedplaatsen" zijn (deels) verantwoordelijk voor de Veense identiteit. Deze laat zich vangen in termen als: hardwerkend, vertrouwd (familiaal), "no-nonsense", trots, praktisch en "nuchter - met uitzondering dan... van de kermisweek."

Een groot deel van de inwoners vindt dat er weinig tot geen afstand is tussen mensen, zowel fysiek ("het is één dorp") als verstandelijk ("het wij-zijgevoel is weg"). Kineo - het nieuwe kind- en beweegcentrum dat de komende jaren verschijnt omgeven door sportverenigingen - stimuleert naar alle waarschijnlijkheid de samenhang (mogelijk versmelting).

10.2.11.2 Bebouwing

Waar Oude Wetering vooral over het water naar de wereld keek, speelde het leven voor de Veenders zich grotendeels af op en in het veen. Niet altijd werd de rug naar het water gekeerd, de teelt- en kweekproducten moesten tenslotte met de praam naar de veiling. Toch, de relatie met het water in "de Veën" moet in het verleden anders zijn geweest. Ook omdat bijna iedere Veense familie wel iemand verloor aan het water.

Bepaalde elementen van dat voormalige veenbestaan zijn nog altijd zichtbaar: het Noord- en Zuideinde als belangrijke aan- en afvoerroute, voorheen bevaaren - nu bereden, de watertoren met de rode tulp, de Veense Veiling bij Wagenaar en het sluisje. Deze unieke kenmerken moeten - volgens velen - bewaard blijven.

De komende jaren komen er nieuwe mensen wonen in een groot deel van het voormalige kwekerijgebied rondom de Noorderhemweg/Galgekade (Oostpolder). Deze "vermenging" (omdat het overwegend mensen "van buiten" zijn) zien sommigen als een kans. Toch vragen mensen zich af of de Veense gemeenschap de instroom kan dragen en de nieuwkomers bij het dorp kunnen betrekken. Positieve dan wel negatieve signalen rondom de 'Veense Kermis' kunnen wellicht dienen als graadmeter.

10.2.11.3 Ruimtelijke uitdagingen

Door de verregaande versterking van Roelofarendsveen ontstaan een aantal ruimtelijke kwetsbaarheden. Zo nemen blauwalg en bodemdaling door belasting toe, blijft de zomerse warmte tot lang na zonsondergang hangen en vraagt dit veel van het systeem dat het hemelwater moet afvoeren. Ook de drukte op de wegen (met name rondom het Noord- en Zuidplein en op Noordeinde, Zuideinde en de Braassembledreef) zorgt op specifieke momenten van de dag voor onveiligheid.

Op basis van gesprekken met inwoners kwamen de volgende ruimtelijke bevindingen en uitgangspunten naar voren (in willekeurige volgorde en gelijk aan die van Oude Wetering):

- ◆ Wat mobiliteit en de bijbehorende infrastructuur betreft moet de focus liggen op het verbeteren van de situatie voor fietsers en wandelaars.
- ◆ Het blijft onduidelijk in hoeverre bepaalde wijken of buurten moeten blijven zoals ze nu zijn (= geen extra woningbouw, recreatie, winkels of groen) om de verkeersveiligheid te verhogen.
- ◆ Het waterrijke, weidse uitzicht moeten we zoveel mogelijk in stand houden, dus bij voorkeur geen hoogbouw - ook omdat dit het aangezicht van het dorp aantast.
- ◆ De schaarse ruimte binnen de kern die niet bebouwd is moet zoveel mogelijk zo blijven zodat het dorps karakter intact blijft.
- ◆ Bij voorkeur gebruiken we de onbebouwde ruimte voor "meer groen", "meer beplanting" of "laagdrempelige ontmoetingsplekken."

10.2.11.4 Karakter

Reuring en beleving lijkt bij Roelofarendsveen te passen. Van festivals en verenigingen voor de jeugd tot activiteiten voor ouderen en de Veense Kermis. Tel daar de vele zelfstandigen bij op, een omvangrijk mkb en een vitaal verenigingsleven en zo ontstaat het beeld van de Veender: drukbezet en sociaal, als het even kan met een drankje in de hand.

Waar het zwaartepunt van Oude Wetering neigt richting de oudere helft van de samenleving, is Roelofarendsveen een dorp waar veel jonge gezinnen zich vestigen. "Nieuwe welvaart," zo omschreef de provincie Zuid-Holland Kaag en Braassem recent. Dit lijkt specifiek van toepassing op Roelofarendsveen. "Hoge arbeidsparticipatie, hoge welvaart (materieel/immaterieel) en hoge levensverwachting. Gemiddelde vergrijzing."

10.2.11.5 Sociaal-maatschappelijke uitdagingen

Ondanks de vestiging van jonge gezinnen en de aanwezigheid van veel 'bovendorpse voorzieningen' zoals SplotsZ, de Tech Campus en detailhandel is er toch ook sprake van eenzaamheid en vergrijzing. Ook in de Veën zijn de signalen daarvan voel- en merkbaar. "Meer vergrijzing en te weinig openbare, groene ruimte waar je elkaar tegenkomt, of laagdrempelige buurthuizen die de rommelplekjes van weleer kunnen vervangen."

10.2.11.6 Sportpad-ontwikkeling deel II (zie Oude Wetering voor deel I)

Het leek een heilloze missie: de fusie van voetbalrivalen, verwelkoming van een "Ripse" hockeyclub en een nieuwe school voor 1.000 leerlingen - iets dat zelfs in een grote stad bijna niet voorkomt. Maar de Sportpad-ontwikkeling bleek robuust en de gebiedsvisie doortastender dan gedacht. Zo werd E.M.M'21 opgericht (Eendracht Maakt Macht, in meerdere opzichten een toepasselijke naam), er werd ruimte vrijgemaakt voor een hockeyclub en de bouw van Kineo begon.

De parallellen tussen de Sportpad-ontwikkeling en de Veense ruilverkaveling in de jaren '50, zijn zonder al te veel inbeeldingsvermogen te maken. Ook toen was er weerstand en achterdocht, maar uiteindelijk bleken alle betrokkenen overtuigd van de gezamenlijke koers. De ontwikkeling zou de lokale gemeenschap veel voortgang, vitaliteit en voorspoed brengen. Of het Sportpad de verwachtingen kan waarmaken, moet de toekomst uitwijzen. Er is in ieder geval een duidelijke visie, draagvlak en vastberadenheid.

En daarmee raakt het samenwerkingsverband net zozeer aan de Veense als aan de Oude Weteringse identiteit. Die lokale houding van mouwen opstropen en aanpakken net zo lang totdat het geregeld is - een mentaliteit die geworteld lijkt in het veen - komt goed van pas. Mocht het Sportpad in de toekomst een succes zijn, dan is die houding een van de doorslaggevende succesfactoren geweest.

Het kan voorkomen dat er moeilijkere tijden aanbreken, wat nogal eens gebeurt bij dit soort grote, complexe projecten. De voorwaarde voor de gemeente (zowel politiek als bestuurlijk) is om de regie zo veel mogelijk bij het samenwerkingsverband te laten liggen.

Herstructurering wijken (sociale huurwoningen)	Aardgasvrije wijk
Woningbouwontwikkeling	Detailhandel winkelcentra
Invetten op recreatie	Horeca gericht op eigen inwoner
Horeca gericht op recreanten	Sportpad; nieuwbouw sporthal en zwembad
Jongerenhuisvesting	Ontwikkeling Integraal Kindcentrum

